

Avsnitt 39 - När drömmen om en doktorandtjänst blev sann

Avsnittsbeskrivning

Hur sticker du ut i mängden av 200 sökanden till en doktorandtjänst? Vi samtalar med Dolores Fors, Doktorand i engelsk språkvetenskap, om konkurrenskraft och nördighet som doktorand. Dolores ger dig också handfasta tips på vad du kan göra för att knipa doktorandtjänsten.

Transkribering

Sara: Hej och välkomna till studie- och karriärpodden. Det är jag som är Sara.

Madelene: Och jag heter Madelene.

Sara: I dagens avsnitt har vi fått besök av Dolores Fors som är doktorand i engelsk språkvetenskap. Välkommen Dolores.

Dolores: Tack så jättemycket. Jätteroligt att vara här.

Sara: Jättekul att du ville vara med. Vi inleder tänker jag, precis som vi brukar med våra avsnitt, att du får helt enkelt berätta: vem är Dolores Fors?

Dolores: Ja, nej men som sagt heter jag Dolores Fors och jag är doktorand i det engelska språket, engelsk språkvetenskap vid engelska institutionen på Uppsala universitet. Jag är 30 år jag är gift med en man som jag varit ihop med i snart tio år snart. Vill ni att jag berättar lite om vad det är jag forskar om?

Madelene: Ja, gör det.

Dolores: Ja, Uppsalas universitets, vår, vad säger man, riktning på vår institution har ju oftast det historisk engelska och historisk språkvetenskap om man väljer att forska just inom engelska här. Det är liksom vår nisch så att säga, och att det är ju det jag forskar inom också. Jag forskar om progressiva verb i keltiska dialekter av engelska på 1800-talet. Och det är också ganska unikt för den engelska institutionen vid Uppsala universitet att den har också en keltisk sektion som man brukar kalla det för. Så de forskar både på engelska språket och keltiska språk. Jag kör lite både och där.

Madelene: Då pratar vi verkligen specialisering-specialisering: 1800-tal, keltiska språk och att du någonstans när du börjar prata om det finns en liten gnistrande blick i ögonen på dig, vilket är kul att se. Att just se att det finns passion för just den nischen.

Dolores: Det kan jag också passa på flika in, att jag kom ju faktiskt till Uppsala för att plugga keltiska språk från början. Det var ju det jag började plugga, och det var det jag länge ville doktorera inom också. Men det är ingenting man kan doktorera om på Uppsala universitet längre. Det kunde man förut men jag har ju liksom likvärdigt mycket en passion för det engelska språket så det här var ju ett perfekt sätt och gifta de båda.

Madelene: Just det, och så lyckades du ju ändå få ihop det tänkte jag lite grann det att det berör de keltiska språken.

Dolores: Precis. Jag är ju överlycklig över att jag har ju lektorn för keltiska språk som min andra handledare vilket känns väldigt speciellt.

Sara: Hur växte det här intresset fram för språk och keltiska språk och engelska? Var kommer det ifrån?

Dolores: Keltiska språk, det har ju kommit mycket från, sedan tonåren, att jag hade en stor fascination av keltisk kultur och framförallt då keltisk musik. Jag var ju ett väldigt stort fan av Enya till exempel, som många känner till, redan som tonåring. Och hon sjunger mycket på gaeliska och det var mycket den vägen vi kom in: att jag började utforska hennes musik och sedan har vi keltisk konst, helt fantastisk, och mytologin. Det var mycket att bli förälskad i.

När jag var i tonåren hade jag nog ingen tanke på att jag skulle plugga det här utan det här var någonting jag bara hade som en passion i bakgrunden. Jag var ju från början intresserad av att bli trädgårdsmästare, vilket jag också blev. Jag har ju pluggat trädgårdsmästare i fem år och jobbat som det också.

Men sedan skolade jag om. Och engelska språket, jag vet inte det har väl alltid i min generation varit lite en sådan från början en prestigesak på något sätt. Att engelska språket alltid varit något som vi har eftersträvat att kunna etablera oss inom och vara bra på. Sen ju äldre jag blev, ju mer jag läste på om de keltiska språken, som idag primärt talas i länder där engelska är dominerande. Jag brukar ju lite fräckt vilja kalla engelskan för ett keltiskt språk eftersom att det grundades i länder som är framförallt de keltiska nationerna. Rent lingvistiskt finns det inte så mycket uppbackning för, men det är å andra sidan lite det min forskning handlar om: att hitta keltiska rötter i engelskan.

Madelene: Jag tänker att forskningen är väl det att få våga vara lite provokativ mot normer och förutsättningar, det är väl det som är forskningens kärna?

Dolores: Absolut. Språk är väldigt politiskt så är det ju. Så det kan vara bra att utmana lite genom att göra så här.

Madelene: Mm. Men du säger att du har hunnit med en trädgårdsmästarkarriär lite kort innan du landade in i den här resan som du precis har påbörjat. Men hur skulle du säga att din väg mot doktorandstudier har sett ut om vi klipper den delen av karriären.

Dolores: Ja, den har utvecklats ganska mycket tror jag med tiden. Jag tror att det krävdes mycket att jag kände att jag var i det akademiska sammanhanget för att ens våga, vad säger man, sträva emot att få doktorera. För jag började läsa A- och B-kursen i engelska och redan där var väl inte ens kandidaten riktigt ett mål ännu. Utan det var mest bara för att jag vill komma närmare det engelska språket. Jag tror att från början var det väldigt mycket en mål Stolpe i taget.

Först var det kandidaten och sedan när jag hade kommit in på mastern, det var också ungefär då jag började engagera mig väldigt mycket i kåren här i Uppsala. Och jag tror att det var någonting som väckte många idéer och kanske lite drömmar hos mig också.

När man kom in i de här cirkelarna och fick se universitetsledningen på ett helt annat sätt och man fick en helt annan insyn i rekryteringsprocesser, liksom hur maskineriet faktiskt funkade. Och det var nog kanske då jag först riktigt såg att det fanns en möjlighet att få doktorera.

Madelene: Vi har haft uppe ämnet Core-engagemang tidigare i vår podd och pratat med olika studenter som har haft kårengagemang med sig i bagaget och hur det har påverkat möjligheterna och erfarenheterna. Vad skulle du säga att du tar med dig från ditt kårengagemang?

Dolores: Det var ju en väldigt speciell tid på många vis så, man får uppleva mycket som kårengagerad. Men det jag verkligen tar med mig är den här otroliga möjligheterna att få insyn och få träffa och nätverka och lära sig så otroligt mycket. Jag tycker verkligen att vill man ha en karriär inom universitetet vare sig det att doktorera eller inom administrationen eller vad det än är så skulle jag verkligen rekommendera att man ger sig på någon typ av kåruppdrag under sin utbildning. Det är så lärorikt och det öppnar så många dörrar på något vis.

Madelene: Och nätverk. Det är något vi väldigt ofta kommer tillbaka till också, Sara och jag, oavsett vem vi pratar med. Vikten av nätverkande är ju någonting som det också finns mycket studier på. Att det genererar fler arbetstillfällen oavsett vart jag vill gå i karriärvägar efteråt.

Dolores: Det var någonting jag har lärt mig mycket av sedan jag var kåraktiv också: att nätverkande behöver inte alltid heller betyda så här som många tror att man måste stå och liksom vara superkarismatisk och mingla på mingelgolvet med en drink i handen utan det kan också bara vara att synas. Alltså att pröva med olika uppdrag, att vara med i olika styrelser, i olika beredningsgrupper.

Bara att synas och ha presenterat sig kan ta en ganska långt har jag märkt ändå.

Madelene: Ja. Och just det där att vara ett ansikte som någon har sett förut är väl egentligen det som är huvudsyftet: att ja men vänta, Dolores, vi har ju mötts förut. För vi har ju just setts förut.

Dolores: Ja precis.

Madelene: Jag och du. Och våra vägar har mötts några gånger i väldigt olika sammanhang men det har alltid haft med universitetsvärlden att göra.

Dolores: Jag tror att många kan vara rädda för att mingla eller nätverka för att de tror, att de har någon föreställning om att det ska vara någonting väldigt intim ibland tror jag. Att man måste liksom måste stå vid något sammanhang i någon viss kontext för att nätverka. Men att nätverka kan se ut på så många olika vis och det tycker jag är roligt.

Sara: Jag tror att många kanske också blandar ihop det lite med typ försäljning. Man ska liksom stå och sälja in sig själv eller så. Och precis det är jättebra det här du säger att det inte alls är på det sättet.

Dolores: Nej jag tror det är bättre om man försöker nätverka på ett sätt man är bekväm med för att på så vis kommer man ju ironiskt nog sälja sig själv bättre också.

Madelene: Jag tänker ju många gånger att det här med att bygga sina nätverk och att som du säger också det plötsligt när man kliver närmare någonting så blir det ett alternativ. Så här att först kanske universitet och forskning och det känns långt borta. Sedan kommer man lite närmare då börjar det vara ett alternativ. Men sen kommer man ännu närmare att börja se att maskineriets verklighet inte var så avancerad eller ouppnåelig som man kanske först hade tänkt sig och plötsligt står man där och står på tröskeln och är redo att kliva över.

Madelene: Vad är det som, för jag vet ju att efter ditt kårengagemang så har du hunnit jobba en period på en institution med mer administrativa arbetsuppgifter och sen plötsligt så ser jag i ditt LinkedInflöde att du har knipit doktorandtjänsten. Vad var det som gjorde att just du stod dig i konkurrensen om den tjänsten. Kan du reflektera lite om det?

Dolores: Jag önskar att jag kunde ge ett objektiva svar, att jag visste sanningen på helt. Men jag ju lite mina misstankar, och det är att just att jag har engagerat mig i kåren. Men sedan tror jag dessutom att, - och det här var också något jag hörde många doktorander prata om innan-, att försöka få ett jobb på universitetet även innan kan vara väldigt fördelaktigt för då har man ju redan insyn, då är man redan inskolad i hur det är att jobba akademiskt. Nu var det inte därför, för jag var ju kursadministratör där innan som du sa. Det var inte därför jag tog det jobbet men jag hade absolut i baktanken att det skulle hjälpa sedan när jag sökte en doktorandtjänst.

Madelene: Att det var meriterande. Ah. Ja men precis, man kommer in i arbetsgivarens språk tänker jag. Det är något som är viktigt. Man kommer in i systemen. Och man börjar ha en kontext och hänga upp sakerna i.

Dolores: Ja precis. Men sedan, jag vet inte, vissa förutsättningar var ju lite speciella för min del. Jag var ju nyutexaminerad masterstudent och hade suttit i institutionsstyrelsen i nästan tre år tror jag, när jag fick den här doktorandtjänsten. Vilket också är varför jag även vill uppmana folk som vill doktorera att ta sig an de här studentuppgifterna, studentrepresentation och uppgifterna. Det är ett himla bra sätt att synas och lära känna kanske en institution där du vill doktorera. Nu låter det väldigt mycket som att det är nepotism eller någonting. Och det är väl det kanske i en mening är också. Det är om man tänker så att det är bra om de känner till ditt ansikte innan du söker.

Madelene: Ja och det här är ju någonting som är spännande. Vi har ju väldigt mycket arbetsgivare som säger att de jobbar med **unbiased recruitment**: alltså fördomsfria rekryteringar och alla ska stå neutrala inför samma urvalsprocess. Men när det kommer till kritan så är det ju så, att har jag sett ett ansikte förut och jag har ett positivt intryck av det ansiktet, så finns det något som heter haloeffekten. Alltså att min hela min kropp säger att jag gillar dig för att jag redan känner dig. Och den är nästan okontrollerbar, vem som än rekryterar och hur professionella de än försöker vara. Så att det här med att bygga nätverken bara för att vara ett ansikte som de har sett före det kan man vinna så otroligt mycket på.

Dolores: Ja, jag tror verkligen det.

Madelene: Men, att bli utvald som en av 200 sökande, det är en ganska bra självförtroendeboost, eller?

Dolores: Absolut. Jag var ju överlycklig när de ringde. Det var jag verkligen.

Madelene: Hur många doktorandtjänster hade du sökt innan?

Dolores: Det här var den enda. Sedan hade jag provsökt en på Karlstads universitet på våren men då var jag inte klar med masterutbildningen så då varat jag inte ens placerade i någon potentiell grupp inom.

Madelene: Så det var den första tjänsten som du sökte på Uppsala universitet som doktorand och den fick du.

Dolores: Precis.

Madelene: Och samtidigt ger du oss intrycket av att det inte är ouppnåeligt utan att det går att uppnå.

Dolores: Det var det jag tog med mig också, att det är så häftigt att det gick, för jag trodde verkligen inte det. Jag var väldigt pessimistisk efter att jag hade sökt.

Madelene: Vad är det som gör doktorand- och forskarvärlden attraktiv för dig?

Dolores: För mig är det att komma nära mitt ämne: just keltiska språk och engelska. Och har man det, har man en passion som finns representerat på Uppsala universitet, så är det helt fantastiskt att få doktorera i det. Du får spendera hela dagen med att bara läsa på och fördjupa din kunskap och lära känna den forskning som finns och lära känna aktuell forskning. Sedan är det ett fantastiskt sammanhang i övrigt också att få jobba på det här viset. Det tycker jag verkligen.

Madelene: Helt enkelt chansen att få vara nördig.

Dolores: Chansen att få vara nördig.

Madelene: Ah, ja men härligt.

Sara: Det är några år den här tjänsten, hur många år är den på?

Dolores: Jag har ett 4-årskontrakt. Men sedan jobbar man ju även med att lära ut mycket, så det blir fem år oftast i praktiken om du går med på att lära ut, vilket jag har gjort.

Sara: Jag tänker att, är det en utmaning alltså att hålla intresse och motivation under så lång tid? Nu är du i början, men ser du någon fara i det att det skulle kunna vara svårt eller så?

Dolores: Inte för min del. Jag hoppas också att alla som söker en doktorandtjänst förstår att det här är någonting där du kommer behöva hålla uppe motivationen under många år och att det är mycket självdisciplin. Så är det. Det är inte som grundutbildningen där du har tydliga saker du måste göra hela tiden. Det är mycket självständigt arbete och tycker man om det då har man en bra tid framför sig.

Sara: Vara duktig i självledarskap med andra ord.

Dolores: Precis och det är det absolut många som halkar efter, det hör man ju mycket om. Det är ju bra att komma in, "hit the ground running", eller vad är det man säger på engelska.

Madelene: Vad är den största utmaningen som du ser framför dig?

Dolores: Där är nog väldigt mycket den där självdisciplinen tror jag, att det är väldigt svårt tror jag om man halkar till och att komma upp igen. Det tror jag absolut.

Madelene: Att hålla sig på banan.

Dolores: Ja, att ska hålla sig på banan och kanske prioritera är också viktigt, det märker man också väldigt tydligt. Att det är många som drar i en: att gå på forskningsseminarier, de vill att du ska komma på olika projekt och du ska komma på olika samarbetsprojekt med andra institutioner och fakulteten samtidigt som du ska läsa kurser samtidigt som du ska lära ut samtidigt som du ska jobba på din forskning och samtidigt som du ska ha ett eget liv också utanför arbetsplatsen.

Sara: Just det.

Madelene: Det blir så tydligt när man hör på dina argument att det där nördieriet är en ganska viktig ingrediens. Att det ska finnas en passion för det man ska hålla på med under så många år. Så pass mycket att man att man rycks in i ämnet även fortsättningsvis.

Dolores: Absolut.

Madelene: Men vad är ditt mål med studierna då, efter de här fyra - fem åren?

Dolores: Min dröm är att fortsätta forska. Det är väl en lektortjänst, eventuellt en postdoc- tjänst först som jag kommer eftersträva efter jag är klar. Just nu känner jag att jag egentligen inte har så mycket kunskap om vägen till en postdoc. Men samtidigt så började jag för tre månader sedan som doktorand. Så jag tänker inte stressa med den efterforskningen just nu.

Madelene: Nej, jag tänker att det är viktigt med målbilder bara så där: Vart är jag på väg? Vad vill jag göra med det här?

Dolores: Precis.

Madelene: Men du nämnde undervisning litegrann Dolores tänker jag. Och det är ju också en ingrediens som är väldigt vanlig för många doktorerande. Vad skulle du säga är, vad innebär undervisningen för dig, att få undervisa?

Dolores: Just nu innebär det en stor nervositet. För jag börjar lära ut den senare perioden på vårterminen så jag har min första undervisning nästa vecka. Jag är väldigt nervös om jag ska vara helt ärlig. Men jag tycker att det känns, det är något jag ser fram emot. Jag tror nervositeten är framför allt för det första seminariet jag kommer att hålla. Sedan har jag en stark känsla av att jag kommer att tycka att det är ganska kul. Sedan känns det ju lite roligt när man har varit både student och nu kåraktiv och kursadministratör och nu också lärare. Det känns som, nu har man tacklat –

Sara: Cirkeln är sluten här.

Dolores: Ja precis.

Madelene: Nu är det bara professorstiteln kvar sedan då.

Dolores: Ja precis. Nej men jag tycker att det känns som en, för det är alltid någonting jag har föreställt mig när det kommer till att få doktorera att få lära ut så det är en del jag har sett fram emot. Så då har man uppnått en eftersträvad nivå på något sätt.

Madelene: har du tänkt under dina år som student? Vad har jag gjort att en bra lärare är bra?

Dolores: Tydlighet. Att man är tydlig med att uttrycka vad det är för förväntningar man har på studenten. Det tycker jag det är något jag verkligen har eftersträvat men sedan också att bjuda på sig själv under lektionerna. Att få ämnen att verka roligt och attraktivt. Det har jag alltid uppskattat. Roligt och nördig. Jag har alltid gillat nördlärarna.

Madelene: Ja men just passion, då brukar det smitta av sig när man ser att man har en passion. Jag är ju en sådan där som har väldigt svårt för att minnas siffror men jag älskar ändå att gå på guidade turer när jag får möta dem som bara spottar ur sig årtal och händelser och historier. För att det är så ofta en stor passion i det. Jag tänker det finns alltid en passion hos många och det gäller att smitta av sig av den.

Dolores: Ja vi hade ju några sådana under masterprogrammet vet jag, när vi hade historisk engelska till exempel, så hade vi en helt otrolig lärare som var så duktig. Och det var också han som vars avhandling jag blev så inspirerad av. Han hade också skrivit om progressiva verb under 1800-talet men nischat in mig på en annan inriktning. Så det var ju lite häftigt.

Madelene: Du har ju redan spotta ur dig en massa tips till våra lyssnare om vad som är viktigt att tänka på när man drömmer om doktorandtjänsten. Men om du skulle summera dina viktigaste tips vad är det då vill leverera då till studenter vid Uppsala universitet.

Dolores: Att ta tillvara på din studietid innan du söker till doktorandtjänsten så mycket som möjligt. Alltså att öppna de här dörrarna. Ta dig an studentrepresentantuppdrag, vara kåraktiv eller nationsaktiv funkar också lika bra. Men att liksom verkligen försöka ge sig ut och synas och vara aktiv i det akademiska landskapet innan. För det hjälper så himla, himla mycket.

Madelene: Ah, fantastiskt. Jag tror och hoppas verkligen att de som har lyssnat på oss idag känner sig ganska peppade i att engagera sig för att öppna dörrarna. Och vi är väldigt glada Dolores att du tog dig tiden med oss här och nu.

Sara: Verkligen.

Dolores: Ja, jag är jätteglad att jag fick vara med.

Sara: Stort tack

Madelene: Ett varmt lycka till framåt och ha en ljuvlig fortsättning på våren får vi önska dig.

Dolores: Detsamma.

Sara: Då säger vi tack för det här avsnittet och på återseende. Hej då!

Madelene: Hejdå!